

CHP'nin sonrasında siyaset

HASAN BÜLENT
KAHRAMAN

CHP'de olanlardan sonra gündeme gelen yeni parti oluşumunun Türkiye'de bütünüyle tükenmiş ve

tükenmesine uğraşılan siyaset ortamındaki şansı üzerine düşünürken birkaç hususa özellikle dikkat etmek gerekiyor.

Her şeyden önce tartışmanın iki noktaya bina edilmesi zorunlu. Bunlardan birisi, söylediğim gibi, genel siyaset eksikliğidir. Türkiye'de ister sağda ister solda olsun bütün bir siyaset, 1980'den başlayarak, ideolojilerin bittiği iddiasından yola çıkılarak adım adım tüketilmiştir. Bugün varılan noktada da son adım atılmakta ve siyaset bütünüyle teknokratlara teslim edilmekte, sonunda kendi hayatımız hakkında söz sahibi olmamız anlamına gelen siyasi irade bütünüyle devre dışına çıkarılmaktadır. Öyleyse, yeni parti oluşumunun ilk adımı somut siyaset üretimi olmak gerekir.

Bu o kadar kolay değil. Çünkü, her şeyden önce siyasetle sosyolojinin yani belli bir partiyi taşıyacak, kitleleşirecek kesimlerin ve onların somut isteklerinin bütün yerel ve evrensel olguların meydana getirdiği bir matris içinde hazırlanması söz konusu. Sadece son ekonomik krizden hareketle, sadece belli birkaç hususa meydan okuyarak bu olamaz. Değişimin çok güçlü ve her türden demagojinin ötesinde mutlak olduğu bir dünyada, bu işin çok kapsamlı bir zihinsel sürece yaslanması zorunlu. Oysa yeni arayış şimdilik bu noktada değil. Çünkü, bir 'sol'dan ve bir 'kitle'den söz ediliyor. İkisi de sanki orada sabit duruyormuş gibi bir yaklaşım var işin içinde. Sanki 'sol' telaffuz edildiği anda herkesin anlayacağı, bir söyleyişte herkesin bütün anlamlarını kavrayacağı bir şey ve sanki ona yapışmış, onunla birlikte devinen bir kitle var ortada. Eğer öyleyse bu her açıdan tehlikeli bir şey. Bu yaklaşım, her ikisinin de hazır ve değişmez olduğu varsayımından kaynaklanıyor. Yok, öyle değil denecekse de bu işin öyle algılandığı belli. Zeytin dalı modelinin heyecan verici bir yanı var, fakat o bile, belli ki, hazır zihinsel yapıların ve hazır kitlelerin yan yana getirilmesini öngörüyor.

İşin bu noktaya gelmesinin bir nedeni var ve o çok büyük bir tehlike.

Bugünkü parti arayışı, kim ne derse desin, CHP'de siyaset yapanların, CHP'ye duydukları tepki ve öfkenin bir uzantısı. Dolayısıyla da sol siyasetle CHP'nin nasıl bir ilişki kuracağı çok önemli. Yeni siyaset sonunda gene CHP'yi açmak, onu teslim almak, ona dönmek anlamı taşıyacak mı, altı ok, Kuvayi Milliye ruhu, vs. gibi semboller yeni siyasi arayışta devre dışı bırakılacak mı? Sözü uzatmayalım, yeni sol, gerçekten sol değerler üstüne oturan, kendisini kendi içinden, kendi bağımsızlığıyla tanımlayan, CHP'yi kendi kader ve tarihine terk eden bir parti olabilecek mi? Kaldı ki, SHP-CHP uzun sürecinde hiçbir sorun tüketilerek, çözümlenerek aşılmadı. Her defasında atılan adımlara gizli hesaplaşmalar neden oldu. CHP, o dönemdeki genel başkandan kurtulmak için açılmıştı. Şimdi yeni partinin de aynı amaçla oluşmadığını bu işe kalkışanların kanıtlaması gerekir.

Böyle bir şeyin olacağını düşünmek zor. İlk çıkışlar bu izlenimi vermiyor. Çünkü, her şeyden önce siyaset profesyonelleri var işin içinde ve her şey CHP'ye odaklanmış durumda. Onlar zaten siyasetin dar ufuklu, içine kapalı kalmasının, siyasetin cemaatleşmesinin, çıkar ilişkilerine dayanmasının müsebbipleri. Şimdi onlarla yeni bir arayış çok zor görünüyor.

Bütün yerleşik kavram, retorik ve sembollerin değerini yitirdiği bir dünyada bir parti ancak bunu algılar ve içselleştirirse şans sahibi olabilir.